

DE CASUS

DIGITALE TOEKOMSTMUZIEK

Hoe zit het met digitale rechten in oude artiestencontracten?

Mag Sony BMG de dertig jaar oude wereldhits van Julio Iglesias digitaal exploiteren op basis van een artiestencontract uit de tijd dat naburige rechten nog niet bestonden? De Rechtbank Amsterdam gaf een tweeledig antwoord. De moraal van dit verhaal: zorg tijdig voor een update van je contracten. Door mr. Bjorn Schipper, advocaat bij Bousie advocaten - media entertainment brands

Is het mogelijk dat een artiest in oudere artiestencontracten van vóór de opkomst van het internet zijn 'digitale rechten' – de rechten om muziek digitaal te exploiteren via bijvoorbeeld iTunes en Spotify – aan zijn platenlabel heeft kunnen overdragen? Deze vraag stond centraal in een principiële zaak die ik samen met mijn kantoorgenoot mr. Rob van Dongen voor Julio Iglesias had aangespannen tegen zijn platenlabel Sony BMG.

WERELDWIDE LICENTIE

Julio Iglesias heeft vanaf 1978 wereldwijd meer dan 100 miljoen platen verkocht en is onder meer in 1978, 1985, 1992, 1996, 1998, 2005 en 2006 met (de rechtsvoorgangers van) platenlabel Sony BMG artiestencontracten overeengekomen. Deze contracten voorzien in opnamen van muzikale

uitvoeringen van Iglesias, vastgelegd in *master recordings*. Iglesias verleende Sony BMG daarbij contractueel het recht deze muziekopnamen wereldwijd uit te brengen. Nadat Sony BMG overging tot digitale exploitatie van de muzikale catalogus van Iglesias, rees de vraag of zij daartoe eigenlijk wel contractueel gerechtigd was. Het merendeel van de artiestencontracten van Iglesias stamde namelijk uit de tijd waarin muziek voornamelijk via vinyl, cassette en CD werd geëxploiteerd. Van internet, laat staan iTunes en Spotify, had vrijwel niemand gehoord, althans niet in de muziekindustrie.

Naar Nederlands recht moest eerst beoordeeld worden of Iglesias in zijn hoedanigheid van uitvoerend kunstenaar überhaupt wel zijn naburige rechten aan Sony BMG heeft kunnen overdragen.

De artiestencontracten van Iglesias uit 1978, 1985, 1992 zijn namelijk tot stand gekomen voordat de Wet op de naburige rechten (Wnr) op 1 juli 1993 in werking trad. Deze rechten bestonden nog niet in die vorm toen Iglesias zijn handtekening onder de contracten zette. Genoemde digitale rechten moeten gezien worden als onderdeel van de naburige rechten.

GEEN OVERDRACHT

De rechtbank oordeelde dat uit de aard en strekking van de contracten van voor 1993 – waarop de Wnr niet van toepassing was – niet noodzakelijk volgt dat Iglesias zijn naburige rechten aan Sony BMG heeft overgedragen. Er kan in principe geen sprake zijn van overdracht van rechten als die rechten wettelijk niet bestaan op het moment dat de handtekening wordt gezet. Vervolgens moest de rechtbank onderzoeken of Sony BMG dan wel op basis van een licentie tot exploitatie van de naburige en daarmee ook digitale rechten van Iglesias kon overgaan. De rechtbank hechtte daarbij veel waarde aan de in de contracten gebruikte bewoordingen. Op basis van de inhoud van de artiestencontracten van vóór 1 juli 1993 oordeelde de rechtbank samengevat dat Iglesias Sony BMG contractueel onbeperkte mogelijkheden heeft gegeven tot exclusieve reproductie van de *master recordings* en tot exclusieve productie van (*phonograph*) records op welke nu of in de toekomst bekende wijze dan ook. Een onbeperkte gebruikslicentie dus. Hetzelfde geldt voor de artiestencontracten van na 1 juli 1993. De rechtbank heeft dit ruim uitgelegd, en oordeelde dat ook na het tijdstip van invoering van de Wnr door Iglesias een onbeperkte en exclusieve

licentie is beoogd, met inbegrip van digitale exploitatie van muziekopnamen via bijvoorbeeld internet. Daarbij werd meegewogen dat Iglesias eerder bij Sony BMG zou hebben aangestuurd op specifieke digitale exploitatiemogelijkheden en dat Iglesias tegen de digitale exploitatie van zijn muziek eerder geen bezwaar zou hebben gemaakt.

De uitkomst van deze principiële zaak was in dit geval dus tweeledig: Iglesias kon nog steeds beschikken over zijn naburige rechten, met inbegrip van de digitale rechten, maar Sony BMG mocht de digitale exploitatie van de muziekopnamen op basis van een licentie gewoon blijven voortzetten.

UPDATEN

Of bepaalde digitale rechten in een (muziek)exploitatiecontract zijn verleend – door middel van een overdracht of licentie – is een vraag die met name speelt in relatie tot oudere overeenkomsten die zijn gesloten vóór de opkomst van de digitale exploitatiesnelweg. Los hiervan is het altijd van belang ervoor te zorgen dat de clauses die een dergelijke overdracht of licentie regelen zeer nauwkeurig en specifiek omschreven zijn.

Dit om geschillen over de reikwijdte van een rechtenverlening in de kiem te smoren. Een te summier omschreven clause die onvoldoende rekening houdt met mogelijke toekomstige technologische ontwikkelingen en daaruit voortvloeiende exploitatiemogelijkheden, zou dan nog wel eens tot valse toekomstmuziek kunnen leiden. Het van tijd tot tijd updaten van exploitatiecontracten is in zoverre een absolute must.

**'HET VAN TIJD TOT TIJD
UPDATEN VAN
EXPLOITATIECONTRACTEN
IS EEN ABSOLUTE MUST'**

